

№ 19/1968.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l s e s framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen om folkskolväsendet i landskapet Åland.

Jämlikt 22 och 23 §§ landskapslagen om folkskolväsendet i landskapet Åland (23/58) utser kommunens fullmäktige för tre år i sänder minst sex medlemmar i folkskoldirektionen för varje folkskola samt ordförande och fem ledamöter i landskommuns folkskolnämnd. Av dessa medlemmar i direktionen och ledamöter i folkskolnämnden avgår årligen en tredjedel, varför således varje år väljes på nytt i allmänhet två medlemmar och ledamöter.

Genom en ändring av kommunalförvaltningslagarna av år 1966 (44/66, 45/66) har de kommunala nämndernas mandattid, såvida icke i lag, reglemente eller instruktion annorlunda föreskrivits, numera fastställts till fyra år, varför enligt landskapsstyrelsens uppfattning ovan berörda stadganden angående folkskoldirektionens och nämndens mandattid borde ändras till att omfatta samma tid. Likaså borde systemet med årliga ändringar i sammansättningen av dessa kommunala organ frångås, enär tillsättandet av hela nämnder vid samma tidpunkt bättre torde motsvara de demokratiska principer, som i övrigt gäller för den kommunala självstyrelseförvaltningen.

Systemet med att varje folkskola på landsbygden har sin egen direktion har naturligtvis sina fördelar, men samtidigt kan därigenom lätt uppstå en för kommunen menlig splittring. Fördenskull anser landskapsstyrelsen, att också landskommunerna borde givas samma möjlighet som Mariehamns stad att sammanföra på de olika direktionerna och på folkskolnämnden ankommande uppgifter till en enda instans. Detta kunde lämpligen ske genom att kommunens fullmäktige givas möjlighet att välja mellan att antingen utse folkskolnämnd och direktion för varje skola eller en enda direktion för hela kommunen, som samtidigt skulle handha på folkskolnämnden ankommande uppgifter. Fördenskull föreslås ändring av 21 § 2 mom.

I den av regeringen till riksdagen överlämnade propositionen med förslag till lag om grunderna för skolsystemet har man föreslagit, att för det framtida kommunala skolväsendet skulle finnas endast en skolnämnd i varje kommun. Denna skolnämnd skulle således komma att handhava såväl på de nuvarande direktionerna som på de nuvarande folkskolnämnderna ankommande uppgifter. Landskapsstyrelsen har diskuterat möjligheterna att redan nu övergå till ett sådant system men har dock sålunda

-2-

ansett att kommunerna själva under övergångstiden fram till skolreformens genomförande, skulle få avgöra huruvida de vill bibehålla nuvarande system eller övergå till ett sådant system som för närvarande tillämpas i Mariehamn, nämligen att endast en direktions , tillsättes för de uppgifter, som enligt folkskollagen ankommer på folkskolnämnden och de olika folkskoldistriktens direktions.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamtt förelägga Landstinget till antagande följande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om folkskolväsendet i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 21 § 2 mom. 22 § 1 mom. och 23 § 1 mom. landskapslagen den 16 oktober 1958 om folkskolväsendet i landskapet Åland (23/58) såsom följer:

21 §.

Varje folkskoldistrikt, där folkskola finnes, bör hava en folkskoldirektion, så vitt kommunens fullmäktige icke besluta att i kommenen skall finnas en gemensam direktions för kommunens samtliga folkskoldistrikt. Finnes ej folkskola i ett distrikt, underlyder distriktet den direktions, i vars skola de flesta barnen fullgöra sin läroplikt, eller den direktions kommunens fullmäktige bestämma.

. 22 §.

Kommunens fullmäktige utse för fyra år i sänder minst sex medlemmar i folkskoldirektionen.

23 §.

För folkskolväsendets enhetliga ledning finnes i landskommun en folkskolnämnd, i vilken kommunens fullmäktige utse för fyra år i sänder ordförande och fem ledamöter.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1968.

Medlemmar i folkskoldirektion samt ordförande och ledamöter i folkskolnämnd, vilkas uppdrag skulle hava utgått den 31 december åren 1968, 1969 och 1970, anses valda till utgången av år 1971.

Mariehamn, den 14 mars 1968.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Läntråd Martin Isaksson.

Lagberedningssekreterare Sune Carlsson.